

ÎN ULTIMII ANI,

"Regiunea Centru a absorbit circa 500 milioane euro din fonduri UE"

(Interviu cu domnul Simion Crețu, director general ADR Centru)

Prin Programul Operațional Regional (POR) 2007-2013 derulat de ADR Centru, la sfârșitul anului 2015 erau angajate 580 milioane euro, în 491 de proiecte contractate, în urma aprobării cererilor de finanțare depuse de autoritățile publice locale, ONG-uri și firme private din Alba, Brașov, Covasna, Harghita, Mureș și Sibiu, pentru finanțarea infrastructurii și dezvoltării în diferite domenii, după cum ne-a spus Simion Crețu, directorul general al Agenției. Până în prezent, au fost decontate plăți de peste 380,48 milioane euro din fonduri europene și bugetul de stat, ceea ce înseamnă un grad de absorbție la nivel regional de 83,15% din fondurile alocate prin POR 2007-2013.

De asemenea, prin programul POSCCE 2007-2013 au fost sprijinite investițiile directe pentru rețehnologizare, beneficiile pentru cetățenii din regiune costând în dezvoltarea sectorului productiv și al serviciilor, implicat în creșterea numărului de locuri de muncă. Rezultatele obținute prin POSCCE au constat în sprijinirea a 664 IMM-uri și ONG-uri, crearea a circa 5.800 noi locuri de muncă, achiziționarea a mai mult de 2.900 de echipamente industriale și peste 1000 de echipamente IT, construirea/modernizarea a 31.700 mp de hale industriale etc. Volumul total al celor 803 proiecte gestionate de ADR Centru în ultimii aproape trei ani, a fost de aproape 1,4 miliarde lei, gradul de utilizare a fondurilor prin acest program fiind de peste 92%.

Reporter: Cum s-a dezvoltat regiunea în ultimul an?

Simion Crețu: Având în vedere faptul că programele gestionate prin ADR Centru și bugetele aferente nu sunt distribuite anual, ci în funcție de programarea financiară a bugetului Comisiei Europene, și luând în considerare faptul că anul 2015 a fost ultimul an de implementare a proiectelor contractate prin POR 2007-2013, respectiv a celor derulate în Regiunea Centru prin POS CCE 2007 - 2013, menționăm că nu se poate aborda anual procesul de dezvoltare. Este un proces aflat într-o continuă evoluție, ce are ca scop continua dezvoltare a Regiunii Centru. Acest proces a demarat în 1998, fiind amplu intensificat în perioada 2007-2013, datorită fondurilor disponibile investite în Regiune prin POR, apoi prin POSCCE.

Punctual însă, în cursul anului 2015, activitatea Agenției pentru Dezvoltare Regională s-a axat pe următoarele aspecte:

- Actualizarea Planului de Dezvoltare Regională Centru 2014-2020, inclusiv finalizarea

Strategiei de Specializare Inteligentă a Regiunii Centru 2014-2020, elaborarea de studii și strategii sectoriale pentru dezvoltarea regională, dezvoltarea și actualizarea portofoliului de proiecte regional;

- Implementarea Programului Operațional Regional 2007-2013 la nivelul Regiunii Centru și a unor domenii din Axa prioritară 1 și 3 a Programului Operațional Creșterea Competitivității Economice 2007-2013 la nivelul Regiunii Centru;

- Definitivarea documentului de programare și demararea implementării Programului Operațional Regional 2014-2020 la nivelul Regiunii Centru;

- Dezvoltarea și promovarea de proiecte regionale și implementarea acestora la nivel regional.

Concret, în ultimul an s-au văzut rezultatele proiectelor demarate în anii anteriori, respectiv prin activitatea ADR Centru de atragere a fondurilor alocate preponderent prin Progra-

Prin 13 centre de afaceri nou construite și 248 de microîntreprinderi sprijinite s-au creat peste 3000 de locuri de muncă.

mul Operațional Regional. Aceste rezultate sunt vizibile în toate cele 6 județe din Regiunea Centru. Aceste realizări includ reabilitarea a peste 1 milion mp de străzi din

orașe, darea în folosință a 11 centre multifuncționale sociale modernizate, amenajarea a peste 2600 locuri de parcare, 2 centre de agrement, 2 centre de afaceri, amplasarea a 20 de sisteme de siguranță, modernizarea sistemelor de iluminat și transport public, reabilitarea a 2 centre istorice. Peste 3700 de apartamente au fost izolate termic în Regiunea Centru

și 290 km de drum au fost reabilitați, 34 de centre sociale au fost modernizate, s-au achiziționat 90 de echipamente pentru intervenție în situații de urgență, au fost modernizate 14 ambulatorii și un spital, un număr de 79 de unități de învățământ au fost reabilitate și dotate. Prin 13 centre de afaceri nou construite și 248 de microîntreprinderi sprijinite s-au creat peste 3000 de locuri de muncă. Fondurile alocate prin POR au mai susținut restaurarea unei catedrale evanghelice, a 18 biserici fortificate, a 4 cetăți istorice și a unui muzeu, care au fost ulterior introduse în circuitul turistic regional.

(continuare în pagina 34)

(urmare din pagina 33)

Au mai fost modernizate 4 stațiuni turistice, s-a construit un teren de golf, o pârtie de schi, 4 zone de relaxare (parcuri tematice), 4 puncte de salvare montană și 23 de structuri de primire turiști au fost reabilitate, dotate și date în folosință.

Reporter: Care este gradul de absorbție, la nivel regional, a fondurilor alocate din bugetul precedent?

Simion Crețu: În ceea ce privește implementarea fondurilor nerambursabile derulate prin ADR Centru, prin POR 2007-2013, la sfârșitul anului 2015 erau angajate 580 milioane euro, în 491 de proiecte contractate, în urma aprobării cererilor de finanțare depuse de autoritățile publice locale, ONG-uri și firme private din Alba, Brașov, Covasna, Harghita, Mureș și Sibiu. Pe parcursul celor nouă ani de gestionare a acestui program, la nivel regional de către ADR Centru, au fost depuse la sediul Agenției 1192 de proiecte, cu o valoare totală de peste 1,74 miliarde de euro. Până în prezent, prin Program au fost decontate plăți de peste 380,48 milioane euro din fonduri europene, ceea ce înseamnă un grad de absorbție la nivel regional de peste 83%.

În cadrul programului POSCCE 2007-2013, preluarea unor operațiuni de către ADR Centru începând cu luna martie 2013 a dus la deblocarea programului și a constituit o modalitate de accelerare a implementării acestuia. Ca urmare a descentralizării activităților derulate anterior prin Ministe-

rul Economiei, pe lângă monitorizarea celor 324 de contracte preluate de la Minister, a fost finalizată evaluarea pentru un număr de încă 429 de proiecte, unele depuse încă din anul 2011. Proiectele contractate prin ADR Centru și cele monitorizate de noi au avut o valoare a finanțării nerambursabile de 487,64 milioane lei. Concret, beneficiarii au fost sprijiniți pentru soluționarea problemelor cu care s-au confruntat, inclusiv prin realizarea plăților într-un timp mult mai scurt decât în perioada anterioară, ceea ce a redus considerabil costurile cu resursele financiare necesare, inclusiv prin utilizarea mecanismului cererilor de plată. Volumul total al celor 803 proiecte

gestionate de ADR Centru în ultimii ani este de aproape 1,4 miliarde lei, pentru dezvoltarea IMM-urilor și ONG-urilor din Regiunea Centru. De la preluarea acestui program, în parteneriat cu beneficiarii contractelor de finanțare, a fost finalizată implementarea a 612 contracte de finanțare și au fost plătite către beneficiari peste 335 milioane lei, ce reprezintă mai mult decât dublul sumei plătite în perioada 2007-2013, anterior delegării atribuțiilor către ADR Centru, care era de circa 147 milioane lei. Astfel, gradul de utilizare a fondurilor nerambursabile alocate pentru implementarea operațiunilor gestionate din cadrul POSCCE, din proiectele

contractate și nereziliate, a atins valoarea de 92,9%.

Reporter: Puteți da câteva exemple de proiecte importante derulate prin POR 2007-2013?

Simion Crețu: Dintre cele mai importante proiecte derulate prin POR 2007-2013 menționăm următoarele:

- Trei proiecte de finanțare nerambursabilă, care au dus la reconstituirea și punerea în valoare a Cetății Alba Carolina, fortificație de tip Vauban, cu o valoare totală de 43,20 milioane euro, din care fonduri nerambursabile în valoare de 26,49 milioane euro. Alte 4 proiecte de reabilitare a străzilor din Alba Iulia, în valoare totală de peste 23 milioane euro, au dus la mo-

dernizarea și lărgirea intrărilor principale în oraș, drumurile convergând acum spre revalorificata Cetate din centrul urbei. Unul dintre aceste proiecte a susținut și reabilitarea multor străzi din centrul vechi al orașului.

- Șase proiecte de reabilitare termică, pentru care au fost alocate peste 16 milioane euro fonduri nerambursabile primăriei Municipiului Târgu Mureș, pentru izolarea a peste 2000 de apartamente de locuințe din municipiu. Tot în Târgu Mureș, o investiție privată pentru "Construire clădire de birouri pentru sprijinirea afacerilor", cu o

sumă totală de peste 6,5 milioane euro, a creat opțiunea ideală pentru companiile care doresc să-și desfășoare activitatea în zona de maxim interes a orașului. Construcția modernă care beneficiază de un sistem integrat de management electronic al clădirii este considerată una dintre primele "clădiri inteligente" din Transilvania.

- În municipiul Miercurea Ciuc, din județul Harghita, proiectul de "Reabilitare, modernizare și echipare a Liceelor Marton Aron și Segito Maria", în valoare totală de 5,75 milioane euro din care

4,67 milioane euro fonduri nerambursabile, a valorizat cea mai mare clădire școlară din Transilvania, cu o istorie de peste 100 de ani. Astfel s-a transformat o unitate școlară atât într-un monument istoric, cât și într-un liceu modern, precum și un punct de atracție turistică pentru cei ce trec prin municipiul Miercurea Ciuc.

- Pentru județul Covasna, proiectul de "Reabilitare a Spitalului Județean "Dr. Fogolyan Kristof", din

Sfântu Gheorghe, cu fonduri de aproape 20 milioane euro, cel mai important proiect de acest gen din Regiune, se traduce în schimbarea completă a modului cum se oferă tratamente și proceduri medicale, într-o structură modernă, cu aparatură profesională, oferă siguranță și încredere celor circa 300.000 de cetățeni ai județului și nu numai.

Volumul total al celor 803 proiecte gestionate de ADR Centru în ultimii ani este de aproape 1,4 miliarde lei.

(continuare în pagina 36)

Printre cele mai relevante proiecte realizate în Regiunea Centru se numără cele trei proiecte de dotare a bazelor de intervenții în situații de urgență din Regiunea Centru, atât pentru faptul că programul a fost demarat ca unul pilot, ulterior preluat și de celelalte regiuni din țară, dar și pentru că acoperă o nevoie vitală ce deservește cei peste 2,3 milioane de locuitori ai regiunii. Din fondurile alocate prin cele trei proiecte la nivelul Regiunii, cu peste 10 milioane de euro fonduri nerambursabile, au fost dotate Inspectoratele pentru Situații de Urgență (ISU), baza regională și structurile SMURD din județele Alba, Brașov, Covasna, Harghita, Mureș și Sibiu, cu 44 de autospeciale, 16 ambulanțe de prim ajutor, 2 ambulanțe de terapie intensivă și 26 autospeciale pentru lucru cu apă și spumă. Prin fondurile alocate au fost achiziționate 24 de autospeciale complexe de intervenție, descarcerare și pentru acordarea asistenței medicale de urgență, câte 4 pentru fiecare județ. Tot din fondurile alocate au fost achiziționate 6 autospeciale pentru lucrul cu apă și spumă - câte una pentru fiecare județ al Regiunii 7 Centru, 3 autospeciale de cercetare NBCR (nuclear, biologic, chimic, radiologic) - pentru județele Brașov, Mureș și Sibiu, 6 autospeciale pentru descarcerări grele - câte una pentru fiecare județ al Regiunii 7 Centru, dar și un centru mobil de comandă și control. Echipamentele sunt necesare pentru îmbunătățirea capacității de răspuns în situații de urgență la nivelul Regiunii Centru, prin reducerea timpului mediu de intervenție pentru acordarea primului ajutor calificat, indiferent de locul unde este necesar, dar și pentru întărirea colaborării dintre județele Regiunii Centru și a întregii regiuni cu județele limitrofe, în perspectiva îmbunătățirii siguranței populației din aceste județe.

TÂRGU MUREȘ - Sistem de monitorizare pentru siguranța populației

(urmăre din pagina 35)

- În Brașov, un număr de 24 de proiecte au fost contractate pentru reabilitare străzi, amenajare sistem de transport, iluminat public, clădiri sociale, parcuri, transformare a unui cinema în sală de concerte, crearea unui centru de afaceri, fiind investite în total peste 140 milioane euro, în cadrul subdomeniului "Poli de creștere". Acum, datorită fondurilor europene investite, sistemul de transport s-a modernizat, au fost create locuri de parca-

Municipiul Sibiu a atras circa 17 milioane euro, la un volum al investițiilor totale de peste 21 milioane euro.

re, s-au amplasat sisteme de supraveghere, iar un sistem nou și inteligent controlează iluminatul stradal pentru ca toți cetățenii și turiștii să se poată bucura de frumusețile orașului în siguranță. Pe lângă turiști, bunăstarea locuitorilor orașului a fost în atenția autorităților prin căminele și locuințele sociale reabilitate, dar și prin reabilitarea unei săli de cinema abandonate, unde acum au loc concerte de muzică clasică, datorită acusticii unice în

România.

- În județul Sibiu, prin 4 proiecte în valoare de peste 117 milioane euro cu finanțare nerambursabilă europeană, Consiliul Județean a reabilitat 112 km de drum județean. În plus, prin șapte proiecte de modernizare străzi din oraș, piețe, de construcție a unui viaduct și un proiect de modernizare centru social, municipiul Sibiu a atras circa 17 milioane euro, la un volum al investițiilor totale de peste 21 milioane euro.

Reporter: Care sunt problemele pe care le-ați întâlnit de-a lungul anilor în implementarea POR?

Simion Crețu: Pe scurt, principa-

lele probleme identificate la proiectele de implementare a POR 2007-2013 au fost:

- ✓ Întârzieri în derularea procedurilor de achiziții și încheierea contractelor;
- ✓ Calitatea slabă a proiectelor tehnice, din cauza neconcordanțelor din documentații cu realitatea din teren, care a dus la multe modificări, care au întârziat lucrările;
- ✓ Capacitatea scăzută de lucru a firmelor de construcții, care a dus la întârzieri în execuție, generând multe neînțelegeri între firma de construcții și proiectant, respectiv beneficiar;
- ✓ Firmele de construcții au intrat în procedura de insolvență sau faliment;
- ✓ Întârzieri în depunerea Cererii de Rambursare/Cererii de Plată, ca urmare a întârzierilor în depunerea facturilor la beneficiari.

Considerăm că cele mai mari probleme în implementarea proiectelor au fost reprezentate de abordarea necorespunzătoare a aspectelor privind achizițiile publice.

Trebuie să menționăm însă că, pe parcursul implementării POR 2007-2013, au fost adoptate o serie de măsuri pentru fluidizarea programului. Au existat unele probleme în ceea ce privește graficul de lucrări ce trebuie executat de către constructori, însă beneficiarii au recuperat o mare parte din decalaje. Acestea au fost remediate fie prin recuperarea întârzierilor semnalate, fie prin prelungirea perioadei de implementare și implicit a duratei de execuție a lucrărilor, fie prin prelungirea perioadei contractelor de finanțare. ADR

Extindere pensiune Escalade Poiana Brașov

Investim pentru viitorul copiilor noștri

Centru a coordonat mai multe reuniuni de lucru cu beneficiarii de finanțare și constructori, pentru fluidizarea blocajelor de lucru.

În ceea ce privește licitațiile, ca urmare a modificărilor legislative aduse în 2011 în domeniul achizițiilor publice, în special prin stabilirea termenului maxim de 14 zile în care ANRMAP va emite acceptul asupra unei documentații depuse în SEAP, au fost soluționate și o parte din aceste probleme, prin accelerarea procedurii de atribuire. Sperăm că noua lege a Achizițiilor publice să îmbunătățească modul în care se derulează această componentă importantă în implementarea proiectelor.

Au mai existat anumite blocaje în ceea ce privește rambursarea cheltuielilor efectuate de către beneficiari, în special în cazul proiectelor cu valori mari. Însă, în 2013 a fost adoptată implementarea sistemului de decontare a cheltuielilor prin cereri de plată, beneficiarilor celor care nu dispuneau de lichidități pentru achitarea facturilor. Practic, prin acest sistem, în termen de maxim 15 zile lucrătoare de la data depunerii unei cereri de plată, se efectuau plățile, deblocând astfel sistemul și asigurând fondurile necesare pentru plata serviciilor și a echipamentelor furnizorilor. Datorită acestui sistem de plată, efectele imediate

au fost vizibile, lucrările fiind realizate mult mai repede sau asigurându-se fondurile necesare pentru avansarea mai eficientă a proiectelor.

Reporter: Ce planuri are Agenția pe termen scurt, mediu și lung?

Simion Crețu: Agenția pentru Dezvoltare Regională Centru își va continua activitatea în domeniul gestionării fondurilor nerambursabile la nivel regional prin Programul Operațional Regional 2014-2020, pentru a atrage cât mai multe fonduri în Regiune, care să sprijine activitatea Agenției și a actorilor regionali în procesul de dezvoltare a Regiunii, va promova sursele de finanțare disponibile și va sprijini potențialii solicitanți în accesarea acestora. De asemenea, ADR Centru va continua activitatea de elaborare a documentelor strategice regionale, în special prin actualizarea Strategiei Regionale de Specializare Inteligentă și a Planului Regional de Dezvoltare 2014-2020, precum și de pregătire a portofoliului de proiecte regional, necesar pentru fundamentarea investițiilor care vor fi finanțate din fondurile disponibile în perioada de programare 2014-2020.

Băile Tușnad, Harghita

Reporter: Ce sumă a fost alocată din bugetul 2014-2020 Regiunii Centru?

Simion Crețu: În cadrul POR 2014-2020, Regiunii Centru i-au fost alocate peste 828 milioane euro fonduri nerambursabile. Până în prezent, au fost lansate șase priorități de investiții, iar depunerea de proiecte a început, pe unele dintre aceste priorități, din 16 mai 2016. Sunt lansate în prezent prioritățile ce vizează finanțarea proiectelor de eficiență energetică a clădirilor și iluminatului public, de restaurare a patrimoniului cultural, de revitalizare a orașelor, de reabilitare a infrastructurii rutiere regionale, de dezvoltare

a microîntreprinderilor și de diversificare a economiilor prin turism.

Reporter: Ce proiecte și activități vor fi derulate de Instituția pe care o conduceți în exercițiul 2014-2020?

Simion Crețu: Printre principalele activități care vor fi derulate de către ADR Centru în perioada 2014-2020 se numără cele de evaluare și contractare a cât mai multe cereri de finanțare, acordarea de sprijin autorităților în atragerea de investitori, dar și proiecte de informare și promovare a Regiunii. ADR Centru va desfășura în continuare activități de implementare a proiectelor aflate în derulare prin programele europene COSME, HORIZON 2020, InterReg și Europe Direct și va dezvolta noi idei de proiecte, inclusiv va participa ca partener în proiecte de cooperare interregională, transnațională și în domeniul educației și tineretului; va desfășura activități în colaborare cu organizații din regiuni partenere, va susține mediul de afaceri și va căuta parteneri europeni.

Pentru acest an estimăm că numărul de proiecte contractate spre finanțare prin POR 2014-2020 va fi relativ redus, iar pe cale de consecință gradul de implementare și de absorbție al fondurilor va fi scăzut. Situația va evolua în anii următori, în funcție de realizarea unor proiecte bune de către solicitanții de fonduri.

Reporter: Mulțumesc!

MIERCUREA CIUC - Dezvoltarea infrastructurii publice urbane